

zás után a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Fenyvesi Anita, Strasszer Viktória, Vadas Livia régésztechnikusok. A geodéziai felmérést a Meridián Kft. végezte.

LIGNER JÁCINT

419. Palotabozsok, Vár-hegy
(KÖH 68575)

(Baranya megye) Ő, Kö

A Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat 2009. szeptember 21–23. között elvégezte a megelőző feltárást a Horvát Transzit gázvezeték nyomvonalára eső, HT-60 jelű régészeti lelőhelyen, a 064/11 hrsz. ingatlanon. A teljes kutatott terület: 486 m², a feltárt 74 m² volt.

A lelőhelyet a Vár-hegy-dűlőben, a Palotabozsokot Somberekkel összekötő műúttól K-re, az ÉNy–DK irányú Mill-patak Ny-i partján húzódó, a patak felé lejtő dombon lokalizálták a 2009. évi, KÖSZ által végzett terepbejáráson. A humuszolással a dombtető felé haladtunk, objektumfolt csak a kijelölt terület Ny-i végében került elő. Mindössze egy őskori és egy középkori gödörbokrót tártunk fel.

A leletanyag a KÖSZ pécsi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerül végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Voicsek Vanda régész, Drávavölgyi Péter, Nagy Norbert technikusok. A geodéziai felmérést a Meridián Kft. végezte.

LIGNER JÁCINT

420. Pálfiszeg, Tankállomás
(KÖH 39374)

(Zala megye) Ő, Kö

A Nagylengyel V–VI. blokk EOR művelés területét érintően (Ormándlak, Pálfiszeg, Gombosszeg, Lickóvados, Petrikeresztúr) a Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága örökségvédelmi hatástanulmányt készített, melynek részeként terepbejárást végeztünk. A beruházást hozzávetőleg 4,5 km átmérőjű körben, összesen 14 km hosszan tervezik. A közel kéttucat kút az É–D-i irányú Gellénházi- és Cserta-patak közé, lényegében a Nagylengyeli-patak két oldalára esik, Ormándlak belterületére és a szomszédos falvak határába.

A 2009 májusában elvégzett terepbejárásunk a tervezett nyomvonalon a részleges beépítettség és a növénytakaró miatt nem lehetett teljes. A korábbi kutatások és az adattári adatok alapján a területen nyilvántartott 7, többségében É–D-i hossz tengelyű, hét különböző korszakba tartozó régészeti lelőhely közül három tudunk leletanyagot gyűjteni, köztük a Tankállomás területén.

Munkatárs: Császár Renáta, Simmer Livia.

STRAUB PÉTER

421. Perbál, Zsidó-földek
(MRT 7. k. 14/4 lh., KÖH 11063)

(Pest megye) B, Ró

A Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága 2009 tavaszán szakfelügyeletet, majd leletmentést végzett a 09/44 hrsz. területen tervezett épület helyén. A beruházó 2009 májusában szakfelügyeletet rendelt meg a múzeumtól. Az érintett területet már lehumuszolva találtuk, a felszínen szórvány cserepek és foltok jelezték a lelőhelyet. A szomszédos telken (Hrsz.: 09/45), az utépítéskor 2007-ben már végeztünk próbaásatást. A KÖH-határozat, melyben a régészeti feltárást előírták, csak júliusban érkezett meg, így a már félig elpusztított lelőhelyen, építkezés közben voltunk kénytelenek leletet menteni.

Feltártuk a tervezett épület helyét, kb. 40×15 m-t (600 m²); 17 objektum került elő, többségük késő bronzkori gödör s gödörkomplexum. A kelta–kora római időszakból 3 gödör, egy gödörkomplexum és egy földbe mélyített ház származik. Magyarország Régészeti Topográfiája kora bronzkori és római kori telepet jelez a területen. Ezt kibővíthetjük a turbántekercses tálak alapján késő bronzkori teleppel is. A lelőhely a feltárt épületen túl mind a négy irányban folytatódik a szomszédos telkeken is.

Munkatárs: Mali Antal restaurátor.

OTTOMÁNYI KATALIN

422. Pereszteg, Keleti lakóterület
(KÖH 40055)

(Győr–Moson–Sopron megye) R, B, Á

2009 folyamán rendszeres régészeti szakfelügyeletet láttam el a település DK-i szélén létesítendő lakóövezet építkezéseinél.

Március 14-én az 1/44 hrsz. telken az alapárkokban régészeti jelenséget nem találtam.

Március 31-én az 1/48 hrsz. telken, mely a Csörgető-patak mentén húzódó enyhe dombhát erodált lejtőjén helyezkedik el, a házalap Ny-i árokszakaszának falában az altalajba beásott, viszonylag nagyobb méretű gödröt figyeltem meg, mely enyhén szűkülő oldalú, betöltése faszénnel kevert barna humuszos összetételű volt. Az átvágásban díszített felületű peremes kerámiatöredéket találtam, melyek az Árpád-korra datálhatók.

Április 6-án az 1/33 hrsz. telken a házalap DNy-i árokszakaszának falában az altalajba beásott nagyobb méretű gödröt figyeltem meg, betöltéséből jellegtelen őskori kerámiatöredékeket gyűjtöttem. Az ÉNy-i szakaszban kontextus nélkül állatcsonttöredékek kerültek elő a termőtalaj alsó szintjén.

Május 11-én az 1/58 hrsz. telken a házalap ÉNy-i részében 3, viszonylag nagyméretű gödröt azonosítottam, kb. 7 m sugarú körben. Betöltődésük sötétbarna, barna humusz, közülük a közepén és a K felé eső oldalon elhelyezkedőben feltűnően nagy mennyiségű, faszénnel kevert paticsomladékot figyeltem meg. Rábontásuk során csekély mennyiségű kerámiatöredéket csak a kö-

zepső objektumban találtam, melyek alapján az említett településjelenségek a rézkor kései időszakára datálhatók.

Június 9-én az 1/45 hrsz. telken a humusz vastagsága általában 0,2–0,3 m között mozgott, egyedül az enyhe emelkedő alja felé, az ÉK-i részen közelítette meg az 0,5 m-t. Régészeti jelenséget a házalap DNy-i sarkánál azonosítottam. Az É–D irányú árok falában egy félig földbe mélyített épület metszete jelentkezett, mintegy 4 m hosszúságban. Betöltése kevert sötétbarna humusz, szélei egyenesen szűkülőek, alja a Ny-i oldala felé enyhén lejtős volt. Leletanyagként csupán néhány jellegtelen őskoriként meghatározható apró kerámiatöredéket tudtam összegyűjteni a metszet rábontásából.

Június 17-én az 1/49, 19-én az 1/52 hrsz. telkeken, melyek a Csörgető-pataktól ÉNy-ra emelkedő domb oldalában vannak, régészeti jelenséget nem figyeltem meg, lelet nem került elő.

Augusztus 3-án az 1/47 hrsz. ingatlanon az alapárok DNy-i sarkában egy néhány kerámiatöredékből álló kupacra lettem figyelmes, melynek környezetében rendkívül bizonytalan, árnyalatnyival sötétebb elszíneződést figyeltem meg. A rábontáskor egy urnából és a mellékletként szolgáló kisebb edényekből, ill. edénytöredékekből álló hamvasztásos sír került elő, mely a késő bronzkori urnamezős kultúra idejére keltezhető. A kísérő kerámia (felhúzott fülű csésze, kis pohár, mély tálak) mintegy összehalmozva, részben az urnát fedve, részben közvetlenül mellette helyezkedett el. A felületen újabb urnasírokra utaló nyomokat nem találtam, ezért feltételezhető, hogy a temető Ny felé, a dombhát tetején húzódik, mely azonban részben már korábban beépült. Az alapárok É-i részének falában egy nagy kiterjedésű gödröt figyeltem meg, melynek rábontásakor azonban leletanyag nem jelentkezett.

POLGÁR PÉTER

423. Pereszteg határa

(Győr-Moson-Sopron megye) U, R, B, V, Ró, Á, Kk, Kú 2009. áprilisban helyszíni szemlét tartottam Pereszteg határában, a fejlesztésre kijelölt területeken.

Cimberkút (KÖH 67145): A lelőhely a Cimberkúti bánya D-i oldalán, egykori vízfolyások fölötti meredek lejtőjű dombon található. A vegetációs viszonyok miatt a leletgyűjtés a traktorkeréknyomokra korlátozódott. A leletanyag (őskori pattintott kőeszközök és edénytöredékek, egyetlen római edényperem a lelőhely D-i felén) intenzitása a kiemelkedés szélei felé csökkent. A lelőhely D-i széle (sopronkövesdi határ) a későbbiekben még tisztázandó.

Ikva bal partja I. (KÖH 46087): A már ismert lelőhely a Sopronszécsényből Peresztegre vezető út K-i oldalán, az Ikva É-i partján található. 1960-ban Nováki Gyula mintegy 100 m átmérőjű területen római kori falfestmény- és edénytöredékeket figyelt meg. Helyszíni szemlénk során az Ikva, a műút és a belterület (Sopronszécsény) D-i széle közötti területen DVK és

rézkori, valamint szórványosan római és középkori cseréptöredékeket gyűjtöttem. A leletanyag az Ikvához közelebb eső területen koncentrálódott, itt kiégett agyagtapasztás-töredékeket is találtam. A terület egy része a magas gabona miatt nem volt vizsgálható, talán ezért nem bukkantunk a villa nyomaira.

Ikva bal partja II. (KÖH 46096): A már ismert lelőhely a Pereszteget Sopronszécsényvel összekötő úttól Ny-ra, az Ikva árterét szegélyező enyhe dombvonulaton helyezkedik el. A területen korábban szórványosan DVK és kora bronzkori edénytöredékek és kőbaltatöredékek kerültek elő. A helyszíni szemle során atipikus őskori oldaltöredékeket, római kori és késő középkori (kora újkori) cserepeket gyűjtöttem. A leletanyag közepes intenzitással jelentkezett. A telepnyom kiterjedése az eddig ismertnél lényegesen nagyobb, elsősorban ÉNy felé kell a korábbiakhoz képest kibővítenünk. A lelőhely K-i része a magas gabona miatt nem volt vizsgálható, így K-i irányú kiterjedését a későbbiekben kell pontosítani.

Ikva jobb partja (KÖH 46129): A 2004-ben Németh Patrícia által azonosított lelőhely a Fő utca kertjei mögött, az Ikva jobb partján, a telekvégek és a patak közötti sávban, közel 400 m hosszúságban húzódik. A helyszíni szemle során kedvezőtlen észlelési viszonyok között (jobbára gabonavetésben) őskori és római kori kerámiatöredékeket és paticsdarabokat gyűjtöttem. Egy helyütt sikerült átvizsgálnom a nyílt kertvégeket is, ahol a felszín erőteljesen emelkedik. Az emelkedő domboldalon zömmel római kori edénytöredékek és kisebb teguladarabok kerültek elő.

Széchenyi-határra-dűlő I. (KÖH 46123): A már ismert lelőhely a Széchenyi utcától 200 m-re Ny-ra, a tsz-épületek előtti területen, egy kisebb dombtetőn található. A művelés alatt álló területen változó intenzitással jelentkeztek őskori edénytöredékek. A lelőhely egy részén (egy keskeny parcellán) magas gabona akadályozta a munkát. Mivel a parcellán túl, Ny-ra is kerültek elő hasonló jellegű leletek, így a lelőhely feltételezhetően a fedett területre is kiterjed. A helyszíni megfigyelések alapján a lelőhely az eddig ismertnél lényegesen nagyobb, feltételezhető, hogy a tsz-telep területére is kiterjed.

Vejke-major I. (KÖH 46102): A lelőhely a Vejke-majortól Ny-ra levő, több tagból álló dombvonulaton helyezkedik el, a Csörgető-patak É-i partján. A fél méter magas gabonában a leletgyűjtés a traktorkeréknyomokra korlátozódott. Leletanyag: őskori (közte késő bronzkor-kora vaskor), Árpád-kori, néhány római edénytöredék. A lelőhely É-i felében többnyire apró, jellegtelen töredékek és egy pattintott kőeszköz került elő. A felszíni leletanyag intenzitása változó: a domboldalon sűrű, a lelőhely É-i felében, a legmagasabb részen ritka, szórványos. Közvetlenül a Vejke-major melletti dombon a leletelőfordulás megszűnt.

Vejke-major II. (KÖH 67135): A Vejke-majortól DK-re két darab őskori szórványt találtam egymáshoz közel